

INFORMACE O VÝVOJI PRACOVNÍ ÚRAZOVOSTI V ROCE 2024

Důležitou součástí odborové práce je péče o oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ve které má nezastupitelné místo oblast pracovní úrazovosti. Významné postavení v této oblasti mají místně příslušné odborové organizace – základní organizace OSŽ a dále svazoví inspektori bezpečnosti práce, kteří vykonávají kontrolní činnost nad stavem bezpečnosti práce u zaměstnavatelů. V loňském kalendářním roce bylo oddělením BOZP (svazovými inspektory BOZP) BOZP OSŽ Ú provedeno **422** kontrol, při kterých bylo zjištěno **630** závad a nedostatků na úseku bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Kontrolní činnost, kterou provádí oddělení BOZP OSŽ často vede k odhalení závad a nedostatků, což má ve vztahu k zajištění BOZP preventivní charakter.

Oblast pracovní úrazovosti má i svůj významný den, který si každým rokem připomínáme, a to 28. duben - Světový den bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, který byl vyhlášen Mezinárodní organizací práce jako vzpomínkový den. Je věnován těm, kteří zahynuli při výkonu práce. Hlavním smyslem tohoto významného dne je připomenout si důležitost provozování bezpečných pracovišť a pracovního prostředí a zdůraznění významu prevence v oblasti BOZP.

Pro zajímavost a porovnání uvádíme zveřejněný přehled smrtelné pracovní úrazovosti v rámci celé ČR za více než 20 let. V roce 2024 došlo ke snížení počtu smrtelných pracovních úrazů, a to na nejnižší úroveň za posledních více než 20 let. Celkem došlo v roce 2024 v České republice k 70 smrtelných pracovním úrazům, Ženy se na smrtelné pracovní úrazovosti podílely přibližně 7 procenty (celkem 5 případů). Ke třem smrtelným pracovním úrazům došlo při činnostech vykonávaných v zahraničí. Je zřejmé, že počet smrtelných pracovních úrazů v ČR od roku 2002 do roku 2024 s výjimkami, kdy došlo k hromadným pracovním úrazům v resortu ČBÚ, postupně klesá.

Rok	SÚIP	ČBÚ	Celkem
2002	195	11	206
2003	179	20	199
2004	166	21	187
2005	157	7	164
2006	147	5	152
2007	182	6	188
2008	162	12	174
2009	98	7	105
2010	116	5	121

2011	114	11	125
2012	105	8	113
2013	109	4	113
2014	106	11	117
2015	122	9	131
2016	102	2	104
2017	93	2	95
2018	103	20	123
2019	92	3	95
2020	106	2	108
2021	88	0	88
2022	83	5	88
2023	74	3	77
2024	69	1	70

Zajímavé jsou i nejčastější zdroje pracovních úrazů v roce 2024, kterými byly motorové silniční dopravní prostředky (15 smrtelných pracovních úrazů), převážně šlo o dopravní nehody. Druhým nejpočetnějším zdrojem vzniku smrtelných pracovních úrazů byla kategorie ostatní zvýšená pracoviště – pády osob z výše (7), kdy se jedná především o úrazy vzniklé při pádu nebo sesunutí ze schodů, žebříků, výstupů, střech, teras, plošin a ostatních vyvýšených míst. Mezi třetí nejčastější zdroj smrtelného pracovního úrazu patří břemena – materiály, předměty přemísťované na pracovišti (6 smrtelných pracovních úrazů).

Odborové sdružení železničářů má svoji působnost v oblasti pracovní úrazovosti zejména ve vztahu k drážním zaměstnavatelům a nedrážním zaměstnavatelům v působnosti Odborového sdružení železničářů. Tuto činnost vyvíjí především prostřednictvím oddělení BOZP a jeho svazových inspektorů BOZP (v rámci provádění kontrolní činnosti), dále prostřednictvím odborových funkcionářů na různých stupních odborového řízení a ze strany dobrovolných inspektorů BOZP základních organizací OSŽ. Oddělení BOZP každým rokem předkládá nejvyššímu odborovému orgánu – Ústředí OSŽ písemný materiál pod názvem „Informace o vývoji pracovní úrazovosti“. Předložený písemný materiál si klade za cíl informovat zejména o statistických údajích, týkajících se počtu pracovních úrazů za uplynulý rok u zaměstnavatelů v působnosti Odborového sdružení železničářů, kteří poskytnuli údaje, dále s nedostatky a problémy, se kterými se svazoví inspektoři potýkají v rámci prováděné kontrolní činnosti a při provádění odborného poradenství.

V roce 2024 se oddělení BOZP OSŽ Ú přímo podílelo na šetření 6 pracovních úrazů (3 s hospitalizací nad 5 dní, 3 s následkem smrti) Dále vstupovalo formou kontrolní činnosti, odborných konzultací a právního poradenství do šetření dalších cca 48 ostatních pracovních úrazů.

Zásadně platí, že každý zaměstnavatel, u něhož došlo k pracovnímu úrazu, je vždy povinen objasnit příčiny a okolnosti vzniku pracovního úrazu, a to za účasti postiženého zaměstnance (pokud je to možné), svědků a za účasti odborové organizace. Zároveň má povinnost ohlásit pracovní úraz odborové organizaci bez zbytečného odkladu. Z výše uvedené citace platných legislativních ustanovení je patrné, jak velký je význam odborové organizace v oblasti pracovní úrazovosti. Úkolem odborových organizací je zde kontrola zaměstnavatele, jakým způsobem šetří a objasňuje pracovní úrazy a jakým způsobem pracovní úrazy odškodňuje. Cílem výkonu kontroly u zaměstnavatelů a působení odborových funkcionářů a organizací OSŽ je dosáhnout spravedlivého a co nejvyššího odškodnění postižených zaměstnanců, případně pozůstalých. To vše však závisí na tom, jak byl každý pracovní úraz byl vyšetřen a objasněn a jak bylo vedeno projednávání odškodnění mezi zaměstnavateli a odborovými organizacemi.

V oblasti šetření a objasňování pracovních úrazů zjišťujeme, že některých případech místně příslušné odborové organizace své právo podílet se na šetření pracovního úrazu (spolu se zaměstnavatelem) plně nevyužívají, a šetření a objasňování pracovního úrazu svého člena ponechávají na zaměstnavateli, bez ohledu na předpokládaný výsledek šetření – pouze potvrdí zaměstnavateli záznam o úrazu.

Statistická data, která jsou obsahem této informace, vyplývají ze Zpráv o stavu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a vývoji pracovní úrazovosti za rok 2024, které byly OSŽ předloženy zaměstnavateli v souladu s požadavky Podnikových kolektivních smluv ČD, a.s. a ČD Cargo, a.s., Správa železnic, s. o., a z poskytnutých údajů, poskytnutých od dalších zaměstnavatelů v působnosti OSŽ. Důležitým zdrojem poznatků v oblasti pracovní úrazovosti jsou i závěry z kontrol nad stavem BOZP, které provádí oddělení BOZP OSŽ Ú podle zmocnění uvedeného v ustanovení § 322 odst. 1 zákoníku práce. V neposlední řadě jsou zdrojem i podněty, náměty a stížnosti zaměstnanců a členů OSŽ z jednotlivých základních organizací.

Úkolem odborových orgánů, organizací, svazových inspektorů a inspektorů BOZP ZO OSŽ je směřování k takovému stavu pracovišť a pracovního prostředí, ve kterých bude omezena či minimalizována možnost vzniku pracovních úrazů. Z tohoto důvodu je nutné vyvíjet úsilí, které bude směřovat k ideálnímu stavu – existenci zdravých a neohrožujících pracovišť, na kterých nebudou vznikat pracovní úrazy. Tohoto lze postupně dosáhnout prováděním efektivní kontrolní činností, oprávněnými požadavky odborů vůči zaměstnavatelům na dodržování legislativou stanovených požadavků na pracoviště (jeho uspořádání a vybavení), vhodné pracovní prostředí, na zajištění bezpečnosti strojů, technických zařízení, nástrojů a náradí, na vyžadování dodržování požadavků na organizaci práce a technologických a pracovních postupů.

Dalším úkolem odborových organizací by mělo být i preventivně výchovného působení vůči svým členům odborových organizací a ostatním zaměstnancům. Je důležité si uvědomit, že většina pracovních úrazů svým způsobem představuje selhání systému bezpečnosti a ochrany zdraví při práci nebo selhání lidského činitele.

Oddělení BOZP OSŽ Ú v rámci výkonu své kontrolní činnosti nad stavem BOZP i v roce 2024 prověřovalo, jakým způsobem zaměstnavatelé ve spolupráci s odborovými organizacemi šetřili smrtelné pracovní úrazy, pracovní úrazy s hospitalizací nad pět dní, a zda dodrželi povinnosti vyplývající z právních a ostatních předpisů v oblasti BOZP, zejména z ustanovení § 105 zákoníku práce, a z platných ustanovení nařízení vlády o způsobu evidence úrazů, hlášení a zasílání záznamu o úrazu a vyhotovování záznamu o úrazu – hlášení změn. V oblasti pracovní úrazovosti byla prováděna kontrolní činnost oddělením BOZP OSŽ Ú, která byla zaměřena na způsob vedení základní dokumentace o pracovní úrazovosti. Zejména způsob vedení Knih úrazů (v elektronické či písemné podobě), Záznamů o úrazu a Záznamů o úrazu – hlášení změn. Důležitým kontrolovaným faktorem byla i účast místní odborové organizace na procesu šetření a objasňování pracovních úrazů, a dále to, zda byla místní odborová organizace ze strany zaměstnavatele včas (bezodkladně) seznámena se vznikem pracovního úrazu. Součástí též bylo posuzování, zda zaměstnavatelé, vždy po ukončení šetření pracovního úrazu, přijímají opatření proti jejich opakování – v souladu s požadavky právních předpisů.

Na tomto místě je nutno připomenout, že zaměstnavatelé mají podle ustanovení § 105 zákoníku práce povinnost objasňovat příčiny a okolnosti vzniku pracovního úrazu za účasti zaměstnance, pokud to jeho zdravotní stav dovolí, svědků a za účasti odborové organizace. Z tohoto ustanovení vyplývá pro zaměstnavatele povinnost spolupracovat se ZO OSŽ. V praxi se však někdy stává, že zaměstnavatel zapomene bezodkladně ohlásit pracovní úraz odborové organizaci, čímž této organizaci ztíží výkon jejího oprávnění šetřit pracovní úraz spolu se zaměstnavatelem. Také v některých případech dochází k tomu, že příslušná odborová organizace nevěnuje šetření a odškodňování pracovního úrazu dostatečnou pozornost, tzn., že odborová organizace rezignuje na svoje zákonné právo obhajoby a zastupování svého člena. Další skutečností, se kterou se setkáváme v praxi, je, že některé odborové organizace si neuvědomují fakt, že jako největší odborová organizace u zaměstnavatele jsou povinni zastupovat i zaměstnance, který není odborově organizován.

Oddělení BOZP OSŽ Ú i v roce 2024 poskytovalo odborné konzultace, metodickou pomoc, vydávalo odborná stanoviska, případně se podílelo na šetření pracovních úrazů.

Závady a nedostatky v oblasti pracovní úrazovosti ve vztahu zaměstnavatel – odbory:

- Zaměstnavatel nesplnil svoji povinnost bezodkladného ohlášení pracovního úrazu odborové organizaci.
- Zaměstnavatel nepostupoval v šetření pracovního úrazu správně a neoprávněně navrhoval úplné nebo částečné zproštění své odpovědnosti za pracovní úraz (nesplnění podmínek pro liberaci).

- Zaměstnavatel v některých případech nedodržel stanovený způsob ohlašování pracovních úrazů v souladu se svými vnitřními předpisy.
- Byly zjištěny nesprávné postupy zaměstnavatele v oblasti šetření pracovního úrazu (neposkytování dokumentace o pracovní úrazovosti odborovým organizacím).
- Odborová organizace se nezapojila do šetření pracovního úrazu, neposkytla informace o právech a nárocích svým postiženým členům.
- Odborová organizace (jako největší odborová organizace u zaměstnavatele) neplnila povinnost zastupování odborově neorganizovaného zaměstnance.
- V některých případech se projevovaly nedostatečné znalosti o způsobu šetření a odškodňování pracovních úrazů u ZO OSŽ.

Při posuzování vzniklého úrazu, zda je či není pracovním, je nutné především vycházet z ustanovení platných právních předpisů, z dostupné judikatury soudů a správně uplatňovat stanovenou definici pracovního úrazu: *„Pracovním úrazem pro účely tohoto zákona je poškození zdraví nebo smrt zaměstnance, došlo-li k nim nezávisle na jeho vůli krátkodobým, náhlým a násilným působením zevních vlivů při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním.“*

Jako pracovní úraz se posuzuje též úraz, který zaměstnanec utrpěl pro plnění pracovních úkolů. Pracovním úkolem není úraz, který se zaměstnanci přihodil na cestě do zaměstnání a zpět. Za smrtelný pracovní úraz je dle stejného zákona, považováno takové poškození zdraví, které způsobilo smrt po úrazu nebo na jehož následky zaměstnanec zemřel nejpozději do 1 roku. Ze statistického hlediska se pracovní úrazy rozdělují na smrtelné, s hospitalizací delší než 5 dnů a na ostatní.

V níže uvedených tabulkách jsou přehledy PÚ od posuzovaných drážních zaměstnavatelů s působností Odborového sdružení železničářů:

Přehled o počtu pracovních úrazů v roce 2024

DRUH ÚRAZU	SŽ	ČD	ČDC	CELKEM
smrtelný	2	1	0	3
s hospitalizací delší než 5 dnů	5	2	1	8
ostatní	469	292	148	909
CELKEM	476	295	149	920
četnost pracovních úrazů	2,82	2,23	2,47	-

Přehled o pracovní úrazovosti u profesí (pracovních činností) – ČDC

PROFESE	KZAM	POČET ÚRAZŮ	Četnost PÚ na 100 zam.
Mistr KV	31223	3	6,94
Dispečer	43231	1	0,56
Vozový disponent	43234	1	0,42
Výpravčí na vlečce	43235	1	6,95
Nákladní pokladník	43239	1	0,63
Svářeč	72121	4	4,26
Provozní zámečník	72223	1	11,40
Opravář kolejových vozidel	72332	24	4,93
Elektromechanik	74122	6	4,89
Mech. a opr. elektronických přístř.	74210	1	3,33
Strojvedoucí	83112	31	2,04
Vedoucí posunu	83121	26	4,75
Posunovač	83122	32	6,46
Tranzitér přípravář	83126	5	2,96
Vozmistr	83129	8	1,81
Manipulační dělník	93339	2	3,94
Strojník pracovních strojů	83422	1	50
Pomocný skladník	93331	1	8,38
CELKEM		149	2,47

Přehled o pracovní úrazovosti podle profese (pracovní činnosti) – SŽ

PROFESE	KZAM	POČET ÚRAZŮ	% z celkového počtu úrazů
Četař	71144	2	0,42
Defektoskopista	82903	1	0,21
Dělník infrastruktury	93391	1	0,21
Diagnostik ŽDC 21497 I 0,21	21497	1	0,21
Diagnostik mostních objektů	21498	2	0,42
Dozorce výhybek	83142	14	2,94
Dozorčí provozu	21147	3	0,63
Elektrotechnik ŽDC	31698	29	6,09
Geodet kartograf ŽDC	31189	12	2,52
Hasič	51612	6	1,26
Hasič strojník	51619	9	1,89
Hasič technik specialista	51611	6	1,26
Hospodářsko-správní referent	34394	1	0,21
Hradlař-hláskář	83145	1	0,21
Inženýr železniční dopravy	21297	3	0,63
Inženýr železniční dopravy - POS	21424	1	0,21
Inženýr železniční dopravy - SMT	21429	1	0,21
Inženýr železniční dopravy - ST	21427	3	0,63
Mechanik SZT	72447	2	0,42
Mistr EE	31693	3	0,63
Mistr SZT	31683	4	0,84
Mistr tratí	31653	13	2,73

Montér tratí	72228	1	0,21
Operátor železniční dopravy	41333	3	0,63
Opravář kolejových vozidel	72333	5	1,05
Pracovník infrastruktury s licenci strojvedoucího	81805	25	5,25
Pracovník údržby a oprav tratí	71148	124	26,05
Provozní pracovník v přípravě	43240	11	2,31
Přednosta odborné správy	13136	1	0,21
Přípravář stavební akce	21420	1	0,21
Signalista	83135	19	3,99
Skladový referent	41313	1	0,21
Správce EE	31649	2	0,42
Správce POS	31646	2	0,42
Správce tratí	31645	1	0,21
Správce železničních stanic	51531	2	0,42
Staniční dozorce	83141	18	3,78
Systémový inženýr	21328	1	0,71
Systémový specialista	21296	16	3,36
Technický dozor investora	21431	1	0,21
Technický pracovník provozního střediska	31654	4	0,84
Technik SZT	31684	20	4,20
Tratřový dispečer	31601	4	0,84
Uklízeč	91321	2	0,42
Vedoucí oddělení OJ	13192	2	0,42
Vedoucí provozního střediska	13241	3	0,63
Vedoucí provozního střediska tratí	13242	5	1,05
Vedoucí provozního střediska SZT	13243	1	0,21
Vedoucí PS infrastruktury POS	21422	1	0,21
Vedoucí provozu infrastruktury SMT	21421	1	0,21
Vedoucí provozu infrastruktury ST	21426	1	0,21
Vedoucí regionálního pracoviště	13189	1	0,21
Vedoucí skupiny	21145	3	0,63
Vedoucí technik specialista	31516	1	0,21
Velitel družstva	51699	6	1,26
Velitel směny	51693	4	0,84
Vrchní mistr EE	31692	2	0,42
Vrchní mistr SZT	31682	1	0,21
Vrchní mistr tratí	31652	4	0,84
Vrchní správce POS	21464	1	0,21
Výhybkář	83137	2	0,42
Výpravčí	31606	51	10,71
Zámečnick infrastruktury	72226	3	0,63
Zástupce velitele jednotky	31512	1	0,21
CELKEM		476	100

Přehled o pracovní úrazovosti podle profese (pracovní činnosti) – ČD

KZAM	PROFESE	Počet úrazů
51121	Vlakvedoucí os. vlaků	99
51122	Průvodčí osobních vlaků	8
72341	Mechanik kolejových vozidel	33
21296	Systémový specialista	4
72427	Elektromechanik	12
83112	Strojvedoucí	63
83132	Vedoucí posunu	25
83136	Posunovač	12
72247	Vozmistr KV	13
83138	Tranzitér přípravář	4
42143	Osobní pokladník	4
72432	Mech. elektr. zařízení	3
41315	Skladník přepravy	2
93391	Manipulační dělník	2
	Celkem	284

Přehled pracovní úrazovosti podle věku zaměstnanců – ČD

VĚK	POČET	% z celkového počtu úrazů
do 30 let	72	19,34
31–40 let	45	19,02
41–50 let	76	26,89
51 a více	102	37,45
CELKEM	295	100,00

Přehled pracovní úrazovosti podle věku zaměstnanců – ČDC

VĚK	POČET	% z celkového počtu úrazů
do 30 let	32	21,5
31–40 let	20	13,4
41–50 let	37	24,8
51 a více	60	40,3
CELKEM	149	100

Přehled pracovní úrazovosti podle věku zaměstnanců – SŽ

VĚK	POČET	% z celkového počtu úrazů
do 30 let	76	15,966
31–40 let	68	14,286
41–50 let	134	28,151
51 a více	198	41,597
CELKEM	476	100

Přehled pracovní úrazovosti podle délky pracovního poměru u ČD

DÉLKA PRACOVNÍHO POMĚRU	POČET PÚ	% z celkového počtu úrazů
do 1 roku	29	8,20
1–2 roky	28	5,25
2–5 let	53	19,34
5–10 let	57	16,39
10–20 let	33	13,77
20–30 let	34	16,39
31 a více	61	20,66
CELKEM	295	100,0

Přehled pracovní úrazovosti podle délky pracovního poměru u ČDC (ČD)

DÉLKA PRACOVNÍHO POMĚRU	POČET PÚ	% z celkového počtu úrazů
do 1 roku	11	7,4
1–2 roky	24	16,1
2–5 let	19	12,8
5–10 let	27	18,1
10–20 let	16	10,7
20–30 let	16	10,7
31 a více	36	24,2
CELKEM	149	100,0

Přehled pracovní úrazovosti podle doby trvání pracovního poměru u SŽ (včetně ČD)

DÉLKA PRACOVNÍHO POMĚRU	POČET PÚ	% z celkového počtu úrazů
do 1 roku	41	8,613
1–2 roky	33	6,933
2–5 let	78	16,387
5–10 let	100	21,008
10–20 let	46	9,664
20–30 let	82	17,227
31 a více	96	20,168
CELKEM	476	100

Přehled pracovní úrazovosti podle času vzniku úrazu u ČD

ČAS VZNIKU	POČET ÚRAZŮ	%
6–12 hodin	41	12,13
12–18 hodin	119	40,00
18–24 hodin	63	22,30
0–6 hodin	72	25,57
CELKEM	295	100,0

Přehled pracovní úrazovosti podle času vzniku úrazu u ČDC

ČAS VZNIKU	POČET ÚRAZŮ	%
6–12 hodin	24	16,1
12–18 hodin	70	47,0
18–24 hodin	33	22,1
0–6 hodin	22	14,8
CELKEM	149	100,0

Přehled pracovní úrazovosti podle času vzniku úrazu u SŽ

ČAS VZNIKU	POČET ÚRAZŮ	%
6–12 hod	289	60,7143
12–18 hod	134	28,1513
18–24 hod	37	7,7731
0–6 hod	16	3,3613
celkem	476	100

Celkový přehled úrazovosti v roce 2024 u nedrážních společností

SPOLEČNOST	POČET PÚ OSTATNÍ/SMRTELNÉ	POČET ZAMEŠKANÝCH PRACOVNÍCH DNŮ	POČET ZAMĚSTNANCŮ
AŽD Praha s.r.o.	37/0	452	1870
CZ LOKO, a.s.	13/0	3664	579
ČD travel, s.r.o.	0/0	0	10
Dopravní zdravotnictví, a.s.	2/0	1401	1100
DPOV Přerov, a.s.	11/0	6148	546
Drážní úřad Praha	0/0	0	94
Elektrizace železnic Praha, a.s.	8/0	4510	721
JLV, a.s.	11/0	1090	380
OH LA ŽS, a.s.	21/0	7328	1208
ORLEN Unipetrol, s.r.o.	0/0	0	409
Škoda Pars a.s., Šumperk	22/0	2250	747
Rail Cargo Operator	1/0	0	82
RYKO, a.s., Děčín	81/0	4991	387
Skanska ŽS, a.s. Praha	124/0	3114	1885
Signal Mont, s.r.o.	4/0	80	63
Střední škola technická a obchodní, Olomouc	0/0	0	83
TSS, a.s., Hulín	2/0	131	80
ŽPSV, a.s., Uherský Ostroh	6/0	616	303
Wagon Lostr, a.s.	5/0	959	156
CELKEM	337/0	36734	10703

K dalším společnostem, u kterých Odborové sdružení železničářů sleduje stav pracovní úrazovosti, patří zaměstnavatelské subjekty, nacházející se mimo výše uvedené tzv. drážní zaměstnavatele. Oddělení BOZP OSŽ Ú i zde požádalo místně příslušné odborové organizace (ZO OSŽ) k zaslání podkladů k pracovní úrazovosti za rok 2024. Tento údaj je tedy porovnáván pouze u těch společností, které nám jej poskytly. Pozitivní zprávou je to, že se v loňském roce u těchto společností nestal ani jeden smrtelný pracovní úraz. Jako objektivní statistický ukazatele o stavu pracovní úrazovosti slouží tzv. četnost pracovních úrazů.

Na základě dosažených získaných informací ze šetření pracovních úrazů bylo stanoveno, že nejčastějšími zdroji pracovních úrazů i v roce 2024 jsou v tomto pořadí:

- Materiál, břemeno, předměty.
- Pád na rovině, z výšky, do hloubky, propadnutí.
- Stroje, přístroje a nářadí.

Jako nejčastější příčiny pracovních úrazů lze podle výsledků šetření stanovit:

- Nepředvídatelné riziko práce nebo selhání lidského činitele.
- Jiný, blíže neurčený zdroj.
- Špatně nebo nedostatečně odhadnuté riziko.

Doporučení pro další zaměření činnosti místních odborových organizací v oblasti pracovní úrazovosti:

- Bezodkladně po vzniku pracovního úrazu se aktivně se podílet na jeho šetření a objasňování
- Snažit se poskytnout okamžitou a účinnou pomoc poškozenému, jeho případně blízkým a důsledně hájit poškozeného nebo pozůstalých v procesu odškodňování pracovního úrazu.
- Vyžadovat a kontrolovat od zaměstnavatele přijímání opatření proti opakování se pracovního úrazu.
- Upozorňovat na možné příčiny opakování pracovních úrazů, trvat na odstraňování nedostatků, případně preventivně působit nejen na své členy, ale na odborově neorganizované zaměstnance.
- Provádět metodickou a poradenskou pomoc ve vztahu k členům OSŽ i s využitím tzv. úrazové linky.
- Školit odborníky ze své ZO OSŽ v oblasti BOZP a k tomu využívat zejména vzdělávací aktivity OSŽ.

V oblasti pracovní úrazovosti má zásadní význam tzv. systém prevence rizik. Tento systém vyžaduje důsledné plnění právních a ostatních předpisů k zajištění požadavků BOZP nejen ze strany zaměstnavatele, ale i zaměstnanců, za účelem vytváření bezpečných a zdraví neohrožujícího pracovního prostředí a pracovních podmínek. Prevencí rizik se pak rozumějí

všechna opatření zaměstnavatele, která jsou v souladu s požadavky právních a ostatních předpisů, a která mají za cíl předcházet rizikům, odstraňovat je nebo neodstranitelná (zbytková) rizika alespoň minimalizovat.

Zaměstnavatel výše uvedené zajišťuje především tím, že organizuje BOZP na svých pracovištích a přijímá opatření k předcházení rizikům. Aby tento systém prevence rizik mohl dobře fungovat, je potřebná fungující spolupráce odborové organizace, nejlépe prostřednictvím pověřeného a vyškoleného zástupce ve výše zmiňované oblasti, který je zároveň specializován i na šetření pracovních úrazů. Tento inspektor BOZP pak může být dostatečně pevnou oporou jak své ZO OSŽ, tak i úrazem postiženému zaměstnanci a jeho rodinným příslušníkům.

Soustavnou činnost odborového sdružení v oblasti BOZP a činnost jeho zaměstnanců oddělení BOZP OSŽ Ú lze chápat jako dodržování Stanov OSŽ, které mají mj. za cíl ochranu svých členů, a naplnění § 321 zákoníku práce, dle kterého *odborové organizace dbají o dodržování tohoto zákona (zákoníku práce), zákona o zaměstnanosti, právních předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a ostatních pracovněprávních předpisů.*